İndirilme Tarihi
11.11.2026 15:21:25

İLA356 - İslam Felsefesi Tarihi - İlahiyat Fakültesi
Genel Bilgiler

Dersin Amacı

İslam filozofları tarafından ileri sürülen görüş ve teorilerin felsefi bir sorun olarak kavranmasını sağlamak.

Dersin İçeriği

İslam felsefesinin temel problemlerinin filozoflar üzerinden müstakil olarak incelenmesi, tartışılması ve başka meselelerle ilişkisinin ortaya konulması.

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

Şahin, Hasan. İslam Felsefesi tarihi Dersleri, İlahiyat Yayınları, 1997. Yıldız, Mustafa. Endülüs'te Felsefe, Din ve Siyaset İlişkisi, İstanbul: Ötüken, 2016. Adamson, Peter - Taylor, Richard C. İslam Felsefesine Giriş, Çev: Cüneyt Kaya, İstanbul: Küre Yay., 2005. Kaya, M. Cüneyt (ed.) İslam Felsefesi Tarih ve Problemler, İstanbul: İsam, 2014. Nasr S. Hüseyin - Leaman, O. İslam Felsefesi Tarihi, Çev: Şamil Öçal-Tuncay Başoğlu, İstanbul: Açılım Kitap, 2007. Fahri, Macit. İslam Felsefesi Tarihi, çev: Kasım Turhan, İstanbul: Birleşik, 2000.

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri

Anlatım, Soru-Cevap, Tartışma.

Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar

Derse hazırlıklı gelmesi önerilir.

Dersi Veren Öğretim Elemanı Yardımcıları

Dersin asistanı yoktur.

Dersin Verilişi

Yüz yüze

Dersi Veren Öğretim Elemanları

Prof. Dr. Mustafa Yıldız

## Ders Öğrenme Çıktıları

1. İslam felsefi düşüncesinde üretilen ontolojik, kozmolojik, epistemolojik ve ahlaki teorileri ve temel problemleri listeler ve tanımlar.
2. İslam felsefesinin sistemli bir yapıya kavuşma sürecini özetler, mantık, fizik, metafizik ve siyaset boyutlarının teşekkül aşamalarını sıralar.
3. Kelam ilminin felsefe ile etkileşimini örneklendirir ve felsefenin sistematik reddinin neden-sonuç ilişkisini kurar.
4. Batı İslam dünyasındaki başlıca düşünürleri adlandırır, eserleriyle eşleştirir ve felsefî etkinlikleri özetler.
5. Felsefe-din ilişkisi konusunda Endülüs filozofları ile doğudaki ilk dönem filozoflarının yaklaşımlarını karşılaştırır.
6. İslam felsefesinin entelektüel yapısını özetler ve felsefeyi kelam ve tasavvuf gibi diğer disiplinlerle karşılaştırır.

Haftalık İçerikler

| Sıra | Teorik | Uygulama | Laboratuvar | Hazırlık Bilgileri | Öğretim Metodları |
|---|---|---|---|---|---|
| 1 | Farabî felsefesinin genel yapısı ve Bağdat Meşşaî Okulu | | | | Derse Katılım<br>Teorik Ders Anlatım |
| 2 | Din-Siyaset İlişkileri Üzerine: Fârâbî | | | | Derse Katılım<br>Teorik Ders Anlatım |
| 3 | Metafizik ve Tanrı'nın Kanıtlanması: İbn Sina | | | | Derse Katılım<br>Teorik Ders Anlatım |
| 4 | Nefs Teorisi:İbn Sina | | | | Derse Katılım<br>Teorik Ders Anlatım |
| 5 | Hakikat Arayışı: Gazzalî | | | | Derse Katılım<br>Teorik Ders Anlatım |
| 6 | Sühreverdi ve İşrakilik | | | | Derse Katılım<br>Teorik Ders Anlatım |
| 7 | Batı İslam Dünyasında felsefenin ortaya çıkışı: Endülüs. | | | | Derse Katılım<br>Teorik Ders Anlatım<br>Ara Sınav Hazırlık |
| 8 | Vize Sınavı | | | | Vize |
| 9 | Vize Sınavı Sonrası Değerlendirme ve Öğrenci Geri Bildirimi<br>Yalnızlığın Felsefesi: İbn Bacce | | | | Derse Katılım<br>Teorik Ders Anlatım<br>Soru-Yanıt |
| 10 | Yalnızlığın Felsefesi: İbn Bacce | | | | Derse Katılım<br>Teorik Ders Anlatım |
| 11 | Felsefe Okulu Olarak Doğa: İbn Tufeyl | | | | Derse Katılım<br>Teorik Ders Anlatım |
| 12 | Din-Felsefe İlişkisi: İbn Rüşd | | | | Derse Katılım<br>Teorik Ders Anlatım |
| 13 | Tasavvuf ve Felsefe: İbnü'l-Arabî ve Sadreddin Konevî. | | | | Derse Katılım<br>Teorik Ders Anlatım |
| 14 | İslam Düşüncesinde Tehafüt Geleneği | | | | Derse Katılım<br>Teorik Ders Anlatım |
| 15 | Osmanlı ve Cumhuriyet Döneminde Felsefe | | | | Derse Katılım<br>Teorik Ders Anlatım<br>Final Sınavı Hazırlık |

İş Yükleri

| Aktiviteler | Sayısı | Süresi (saat) |
|---|---|---|
| Vize | 1 | 1,00 |
| Final | 1 | 1,00 |
| Derse Katılım | 14 | 2,00 |
| Ders Öncesi Bireysel Çalışma | 14 | 1,00 |
| Ders Sonrası Bireysel Çalışma | 14 | 1,00 |
| Ara Sınav Hazırlık | 1 | 7,00 |
| Final Sınavı Hazırlık | 1 | 7,00 |
| Tartışmalı Ders | 14 | 2,00 |
| Teorik Ders Anlatım | 14 | 2,00 |

Değerlendirme

| Aktiviteler | Ağırlığı (%) |
|---|---|
| Vize | 40,00 |
| Final | 60,00 |

İlahiyat Fakültesi / İlahiyat X Öğrenme Çıktısı İlişkisi

| | P.Ç. 1 | P.Ç. 2 | P.Ç. 3 | P.Ç. 4 | P.Ç. 5 | P.Ç. 6 | P.Ç. 7 | P.Ç. 8 | P.Ç. 9 | P.Ç. 10 | P.Ç. 11 | P.Ç. 12 | P.Ç. 13 | P.Ç. 14 | P.Ç. 15 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **Ö.Ç. 1** | 5 | 4 | 5 | 3 | 5 | 5 | 5 | 3 | 3 | 3 | 4 | 5 | 5 | 5 | 4 |
| **Ö.Ç. 2** | 5 | 4 | 5 | 3 | 5 | 5 | 5 | 3 | 3 | 3 | 4 | 5 | 5 | 5 | 4 |
| **Ö.Ç. 3** | 5 | 4 | 5 | 3 | 5 | 5 | 5 | 3 | 3 | 3 | 4 | 5 | 5 | 5 | 4 |
| **Ö.Ç. 4** | 5 | 4 | 5 | 3 | 5 | 5 | 5 | 3 | 3 | 3 | 4 | 5 | 5 | 5 | 4 |
| **Ö.Ç. 5** | 5 | 4 | 5 | 3 | 5 | 5 | 5 | 3 | 3 | 3 | 4 | 5 | 5 | 5 | 4 |
| **Ö.Ç. 6** | 5 | 4 | 5 | 3 | 5 | 5 | 5 | 3 | 3 | 3 | 4 | 5 | 5 | 5 | 4 |

Tablo :

---

**P.Ç. 1 :** P.Ç.1. İlahiyat alanında temel kavramları kavrar, kavramlar arası ilişkilere hâkimdir.

**P.Ç. 2 :** P.Ç.2. Bireysel farklılıkları dikkate alarak din hizmeti sunabilme yol ve yöntemlerini öğrenir.

**P.Ç. 3 :** P.Ç.3. Alanında edindiği kuramsal ve uygulamalı bilgileri; eğitim-öğretim, araştırma ve topluma hizmet alanlarında kullanır.

**P.Ç. 4 :** P.Ç.4. İlahiyat alanı için uygun araçları seçer, kullanır, geliştirir ve bilişim teknolojilerinden etkin bir şekilde yararlanır.

**P.Ç. 5 :** P.Ç.5. Klasik ve güncel dini meseleleri saptama, tanımlama, yorumlama, formüle etme ve çözme becerisine sahiptir; bu amaçla uygun analiz, sentez ve modelleme yöntemlerini seçer ve uygulamadaki yansımalarını değerlendirir.

**P.Ç. 6 :** P.Ç.6. Türkçe ve en az bir yabancı dilde sözlü/yazılı etkin iletişim/hitabet kurma ve anlatım becerisine sahiptir.

**P.Ç. 7 :** P.Ç.7. İlahiyat alt dalları ve diğer bilim alanları ile ilişki kurarak disiplinler arası araştırma-inceleme, yorum ve analiz yapar.

**P.Ç. 8 :** P.Ç.8.Kendini motive edebilme, bilgiye erişebilme, bilim ve teknolojideki gelişmeleri izleme, zaman yönetimi, kendini sürekli yenileme becerisi ve yaşam boyu öğrenme bilincine sahiptir.

**P.Ç. 9 :** P.Ç.9. Bireysel inisiyatif alarak bağımsız çalışır veya ekip üyesi olarak sorumluluk alır.

**P.Ç. 10 :** P.Ç.10. Sorumluluğu altındakilerin kişisel ve mesleki alandaki gelişimine yönelik etkinlikleri planlar.

**P.Ç. 11 :** P.Ç.11. Uzmanlık bilgisini, toplumsal sorumluluk bilinciyle bilimsel ve ahlaki değerlere uygun olarak kullanır.

**P.Ç. 12 :** P.Ç.12. Dini anlayış ve uygulamaların evrensel ve toplumsal boyutlardaki (güvenlik, sağlık, iktisat, çevre, vb.) etkileri ve hukuksal sonuçları konusunda farkındalık sahibidir.

**P.Ç. 13 :** P.Ç.13. Değişen hayata ve yeniliğe karşı açık tutuma sahiptir.

**P.Ç. 14 :** P.Ç.14. Bilimsel, toplumsal, ekonomik, yasal ve siyasal gelişmelerden haberdardır.

**P.Ç. 15 :** P.Ç.15. Edindiği ilahiyat bilgisinin gerekleri doğrultusunda davranır, tutum ve davranışlarıyla topluma örnek olur.

**Ö.Ç. 1 :** İslam felsefi düşüncesinde üretilen ontolojik, kozmolojik, epistemolojik ve ahlaki teorileri ve temel problemleri listeler ve tanımlar.

**Ö.Ç. 2 :** İslam felsefesinin sistemli bir yapıya kavuşma sürecini özetler, mantık, fizik, metafizik ve siyaset boyutlarının teşekkül aşamalarını sıralar.

**Ö.Ç. 3 :** Kelam ilminin felsefe ile etkileşimini örneklendirir ve felsefenin sistematik reddinin neden-sonuç ilişkisini kurar.

**Ö.Ç. 4 :** Batı İslam dünyasındaki başlıca düşünürleri adlandırır, eserleriyle eşleştirir ve felsefî etkinlikleri özetler.

**Ö.Ç. 5 :** Felsefe-din ilişkisi konusunda Endülüs filozofları ile doğudaki ilk dönem filozoflarının yaklaşımlarını karşılaştırır.

**Ö.Ç. 6 :** İslam felsefesinin entelektüel yapısını özetler ve felsefeyi kelam ve tasavvuf gibi diğer disiplinlerle karşılaştırır.